

خطر تبدیل بیابان های استان به منشأ ریزگرد

حرکت نرم ریزگردها

اسدی

خطر بیابان زایی و هجوم ریزگردها خراسان شمالی را تهدید می کند. وجود ۹۶ هزار هکتار کانون بحرانی ریزگرد، بیابان قره قوم به عنوان یک منشأ خارجی، فعالیت های غیر استاندارد برخی کارخانه های شن و ماسه، خشک شدن تالاب ها، بهره برداری بی رویه از منابع طبیعی، رها سازی زمین های کشاورزی، فرسایش خاک، کشاورزی سنتی و غیر اصولی، چرای بیش از حد دام و عدم مهار سیلاب ها دست به دست هم می دهند تا زمین های بارور از میان بروند و جای شان را به بیابان های جدید بدهند و تبدیل به کانون بحران ریزگرد شوند؛ عواملی که در چند سال گذشته تاثیر مستقیمی بر وضعیت نگران کننده آلودگی هوای استان داشته اند به نحوی که هر چند وقت یک بار اخباری از هوای آلوده استان می شنویم. همین چند روز پیش بود که خبر تنها ۹ روز هوای پاک را در بجنورد در همین روزنامه خواندیم.

ریزگرد پدیده ای اتمسفریک و مجموعه ای از گرد و غبار، دود و دیگر ذره های خشک معلق در هواست که باعث کدر شدن آسمان می شود. خاستگاه ریزگرد آلاینده های صنعتی، رفت و آمد خودروها، آتش سوزی جنگل ها، گسترش بیابان ها و شخم زدن زمین در آب و هوای خشک است. ریزگرد اغلب زمانی رخ می دهد که ذرات گرد و غبار و دود در هوای خشک افزایش یابد. فعالیت

های انسانی نقش پررنگی در ایجاد ریزگردها دارد اما تحقیقات دانشمندان نشان می دهد که علاوه بر فعالیت های انسانی در مناطق مختلف، تغییرات آب و هوایی در کل کره زمین نیز می تواند بر این پدیده تاثیر بگذارد. پوشش گیاهی به ویژه خار و خاشاک بیابانی، نقش بسیار مهمی را در تثبیت شن های روان و جلوگیری از تولید ریزگرد ایفا می کند. از این رو باید بیابان ها و ماسه های روان آن ها مالچ پاشی شوند.

پیش از این مدیر کل منابع طبیعی و آبخوانداری خراسان شمالی درباره ایجاد کانون های گرد و غبار و ریزگرد در استان هشدار داده و اعلام کرده بود: «گام های موثری برای ترویج فرهنگ منابع طبیعی و محیط زیست برداشته شده است اما منابع طبیعی دستخوش تغییرات زیادی شده و شرایط مناسبی ندارد.

پیش از این مدیر کل منابع طبیعی و آبخوانداری خراسان شمالی درباره ایجاد کانون های گرد و غبار و ریزگرد در استان هشدار داده و اعلام کرده بود: «گام های موثری برای ترویج فرهنگ منابع طبیعی و محیط زیست برداشته شده است اما منابع طبیعی دستخوش تغییرات زیادی شده و شرایط مناسبی ندارد.

پیش از این مدیر کل منابع طبیعی و آبخوانداری خراسان شمالی درباره ایجاد کانون های گرد و غبار و ریزگرد در استان هشدار داده و اعلام کرده بود: «گام های موثری برای ترویج فرهنگ منابع طبیعی و محیط زیست برداشته شده است اما منابع طبیعی دستخوش تغییرات زیادی شده و شرایط مناسبی ندارد.

داخلی است که اراضی دیم رها شده، مراتع شخم زده و رها شده، خشکسالی و پوشش ضعیف گیاهان در استان سبب شده این مشکل به وجود آید.

وی با بیان این که خراسان شمالی با سرعت به سمت بیابانی شدن پیش می رود می افزاید: اصرار زیاد بر سد سازی هایی که گاهی ثمری نداشته است و توجیهاتی که در مورد انجام نشدن بیابان زدایی شنیده می شود نشان می دهد عزم جدی برای مقابله با این بحران نیست زیرا بهترین و کم هزینه ترین راه های مقابله با آن افزایش پوشش گیاهی و مرتعی و مقابله با برداشت های بی رویه از منابع آب های زیر زمینی است.

وی بیان می کند: قابل توجه نیست که برای سدهایی که مطالعات ساخت آن ها ۱۰، ۱۵ سال قبل انجام شده ولی هنوز به سرانجام نرسیده است، میلیارد ها تومان بودجه اختصاص پیدا کند اما برای طرح های بیابان زدایی و آبخوانداری بودجه نباشد، در این حالت این نگاه مدیران است که باید تغییر کند. وی بیان می کند: با نگاهی به آمار می توان گفت وقتی در مدت یک دهه بیش از ۱۶۰ هزار هکتار جنگل کشور به دلیل سهل انگاری مردم و کمبود تجهیزات اطفای حریق می سوزد و در مدت ۴ سال دشت های خوزستان، ارومیه و جازموریان بیابان می شود و در کمتر از ۷ سال بیش از یک میلیون و ۲۰۰ هزار هکتار از جنگل های ۱۳ هزار ساله بلوط زاگرس به دلیل فشار چرای دام و توسعه

بی ضابطه کشاورزی و سوء مدیریت در بخش منابع آب می خشکد و نابود می شود نباید وقوع گرد و غبار و ریزگردها را دور از انتظار بدانیم و اگر می خواهیم واقعا در این مورد کار کنیم اقدامی هماهنگ و عزمی لازم است و می توان جلوی ضرر را از هر جا که می شود گرفت.

اگر تدبیری اندیشیده نشود ...

طبق آمار اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی، استان سال گذشته ۲۵ روز هوای ناسالم را تجربه کرد که نشان می دهد به سمت هشدار در بحث هجوم ریزگردها و محاصره از سوی آن ها می رویم که اگر تدبیری لازم برای آن اندیشیده نشود در آینده ای نزدیک شاهد روزهای ناسالم و هجوم ریزگرد های زیادی خواهیم بود. معاون نظارت و پایش اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی با بیان این مطلب می افزاید: منشأ و کانون اکثر ریزگردهای استان داخلی است که این امر با کاهش بارندگی و فقر پوشش گیاهی و همچنین عوامل انسانی از جمله چرای دام، شخم و شیار اراضی و رها کردن آن ها از سوی کشاورزان به حال خود به وجود می آید. «هراتی» به برخی از کانون و منشأهای ریزگرد ها اشاره می کند و می افزاید: مناطق داخلی از جمله قره میدان برخی مسیرهای جاجرم و اسفراین که شرایط کویری و بیابانی دارند با هر وزش باد شدیدی ایجاد گرد و خاک می کنند و شهرهای استان راجعت تاثیر قرار می دهند. وی با بیان این که صحرای قره قوم ترکمنستان از عوامل خارجی ایجاد گرد و غبار در استان است، اظهار

می کند: برای مدیریت کانون های داخلی علاوه بر کاشت نهال در مناطق دارای فقر پوشش گیاهی و بادخیز باید از چرای دام های غیر مجاز و ایجاد شیار در اراضی بایر از سوی مردم جلوگیری کرد. «هراتی» به یکی دیگر از راهکارهای مدیریت کانون گرد و غبار محلی اشاره می کند و می افزاید: باید از دامداری سنتی به سمت صنعتی حرکت کنیم و با اعطای تسهیلات به دامداران آن ها را در محل های خاصی اسکان داد تا از تخریب محیط زیست و منابع طبیعی با چرای بی رویه دام ها جلوگیری شود. وی ادامه می دهد: قرار دادن منابع سوختی و انرژی های تجدید پذیر همچون پیل های خورشیدی و بادی در اختیار جوامع عشایر و دامداران از قطع درختان برای استفاده در منازل جهت پخت و پز و ایجاد گرمایش جلوگیری می شود.

در همین باره مدیر بیابان زدایی و پروژه ترسیب کرین منابع طبیعی و آبخوانداری خراسان شمالی با بیان این که در استان دو کانون بحران به نام های جاجرم- جوبن و غرب شوقان وجود دارد، می افزاید: در صورت عدم اجرای پروژه های بیابان زدایی و عدم توجه به فرهنگ سازی و به کارگیری مشارکت جوامع محلی در امر مقابله با پدیده بیابان زایی این احتمال وجود دارد که با توجه به شرایط

یادداشت

برای مقابله با ریزگردها چه کرده ایم؟

فروزان بهروز

f.behroz@khorasannews.com

که بیابان های خارج از ایران منشأ بخشی از این ریزگردها محسوب می شوند اما انگار فراموش کرده ایم که مطالعات دفتر مهندسی سازمان جنگل ها و مراتع کشور و داده های ماهواره ای ثبت شده در دو سال اخیر این دفتر نشان می دهد: منشأ ۶۵ درصد ریزگردها و گرد و غبارهای کشور داخلی است اما آیا برای جلوگیری از ادامه این مخاطره و کنترل کانون های بحرانی بیابانی کارهایی هم انجام شده است یا فقط طرح و برنامه داده ایم و منتظریم تا بوجه برسد؟

وقتی در استان ۹۶ هزار هکتار کانون بحران داریم و در معرض بیابانی شدن هستیم و در برنامه چهارم توسعه از یک و نیم میلیون هکتار تعهدات دولت برای بیابان زدایی تنها ۳۰۰ هزار هکتار و در برنامه پنجم توسعه نیز از ۲۸۵ میلیون هکتار بیابان زدایی، تنها ۱۷۰ هزار هکتار عملی می شود و برنامه ششم که جای خود دارد، آیا آمیدی به کاهش مشاهده پدیده ریزگردها وجود دارد؟ این روزها چشم مان به بارش باران است و امیدمان به اقداماتی که در این مورد انجام می شود و خدا کند هم باران ببارد و هم برنامه های روی کاغذ به منصه ظهور برسند.

دبستان غیر دولتی پسرانه

دنیای تربیت

دبستان غیر دولتی پسرانه دنیای تربیت اولین دبستان غیر دولتی

استان در بیست و هفتمین سال تأسیس خود در فضایی آرام و دلنشین،

با کلاسهای هوشمند و سالن ورزشی از دانش آموزان برجسته بصورت

محدود ثبت نام بعمل می آورد.

۲۰٪ تخفیف

برای ثبت نام در پایه اول
ویژه فرزندان کارکنان دولت

آدرس: بجنورد خیابان طالقانی غربی-میلان بانک مسکن-نبش فرهادی ۴

شماره تماس: ۰۹۱۵۱۸۶۸۳۹۵ - ۳۲۲۲۲۶۹۱

علوفه خشک و غیر خشک بسیار بسیار ارزان

برای دامهای روستایی

دامداری های بزرگ

۰۹۹۱۴۶۳۵۲۴۷

۰۹۷۰۴۱۷۲۴

زباله ی کمتری تولید کنیم.

هنگام خرید هر چیزی جنبه ی زیست محیطی

آن را نیز در نظر بگیریم.

۰۹۷۰۴۱۷۲۴

آگهی مزایده

بدینوسیله به اطلاع می رساند دو واحد مسکونی در پروژه اوج واقع در خیابان حسینی معصوم با موقعیتی عالی از طریق مزایده به فروش می رسد. لذا متقاضیان محترم می توانند در صورت تمایل نسبت به تهیه فرم مربوطه و اعلام قیمت به دفتر شرکت واقع در خیابان حسینی معصوم، کوچه شهید خرسند مراجعه نمایند.

تلفن تماس جهت اطلاع بیشتر: ۰۹۱۵۲۸۴۶۵۵۳ و ۰۹۱۵۹۸۳۰۶۲۴ می باشد.

هیئت مدیره شرکت تعاونی گلستان کستر

۰۹۷۰۴۱۷۲۴

قابل توجه

ارائه دهندگان خدمات مجالس ترحیم و بزرگداشت

* رستوران ها

* گل فروشی ها

* تابلوسازان

* فیلمبرداران و عکاسان

* تالار ها

* مراکز طبخ غذا

* پارچه نویسان

* حکاکان

* ظروف کرایه، ظروف یک بار مصرف

برای درج آگهی در صفحات روزنامه

با تخفیف ویژه با شماره های زیر تماس بگیرید:

۳۲۲۴۵۰۰۵ - ۳۲۲۱۲۷۶۰